

PRESSITEADE
9. detsember 2020

Selgusid Eesti Arhitektuuripreemiad 2020 laureaadiid

Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapital ning loomeliidud Eesti Arhitektide Liit, Eesti Sisearhitektide Liit ja Eesti Maastikuarhitektide Liit andsid välja tänavused arhitektuuripreemiad, millega tunnustati Eesti arhitektuurivaldkonna väljapaistvamaid saavutusi, teoseid ja nende autoreid.

Arhitektuuripreemiatele esitati tänavu 200 kandidaati, kelle hulgast žüriid valisid 70 nominenti ning tunnustasid 20 laureaati, sh anti välja kaks tudengipreemiat. 2020. aasta arhitektuuripreemiate eripära on laureaate *üle-eestilisus*: tänavused pärjatud tõstavad esile paljud, ka kõige kaugemad Maarjamaa nurgad Saaremaast Narvani, Tallinnast Vastseliina, Võru ja Valgani.

Arhitektuuriteadlase Triin Ojari sõnul kostavad praeguses tehnoloogia arengu ja kliimakriisiga võidu jooksvas maailmas võlusõnadena hajutatud asustus, energiasõltumatus ja isemajandamine, taasavastatakse kogukond, kodutöö, koduõpe ja kodutoit. „Vajame kollektiivseid lahendusi, mis tõstaks ühiselukvaliteeti kõigile võrdselt, ning arhitektuuril on siin mängida oluline roll,“ märkis ta.

„Igal aastal arhitektuuripreemiatele nomineeritud tööd on omamoodi pusletükid keskkonnast, nagu see tervikuna peakski olema – inimesele heaks äraolemiseks mõeldud. Fookuses on taastuvad loodusmaterjalid – näiteks Sisekaitseakadeemia ja Tartu Ülikooli ühine õppehoone Narvas on suurim avalik puithoone Eestis –, ajaloopärandi taaskasutus, mida esindavad uuendatud kindlusmuuseumid, rohealad ja platsid kui omamoodi laadimiskohad, mis muudavad linnakeskkonna inimestele elamisväärsemaks, ning uued koolimajad, mis on teadagi üks parimaid võimalikke tulevikuinvesteeringuid,“ kommenteeris Ojari tänavusi arhitektuuripreemiaid.

Ojari lisas, et uued keskväljakud, hoovid, koolimajad, kultuuriobjektid ja isegi disainitud kõrgepingemast mõjutavad ühiselu kvaliteeti. „Need loovad ruume kooslemiseks, panevad inimesed oma linna üle uhkust tundma, sõlmivad sidemeid ajaloolise pärandiga, toovad looduse meile lähemale, et me näeksime aastaegade vaheldumist, tunneksime ümbritsevast rahulolu ja et kuskil kuklas tuksuks teadmine, et kõik ei ole veel kadunud,“ täheldas Ojari.

Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali, Eesti Arhitektide Liidu ja Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemiate laureaadiid ja nominendid ning arhitektuuriajakirja MAJA ja kultuurilehe Sirp parima ruumipublikatsiooni preemia laureaadiid on kogutud ka kaante vahele aastaraamatusse „Eesti Arhitektuuripreemiad 2020“. Eesti Sisearhitektide Liidu laureaate ja nominente koondab aastaraamat „Ruumipilt 2020“.

EESTI KULTUURKAPITALI ARHITEKTUURI SIHTKAPITALI AASTAPREEMIAD 2020

Žürii: arhitektid Emil Urbel ja Koit Ojaliiv, sisearhitekt Maarja Valk-Falk, maastikuarhitekt Merle Karro-Kalberg, tootedisainer Merike Rehepapp, arhitektuuriajaloolased Liina Jänes ja Mait Väljas.

Arhitektuuri valdkonna peapreemia – Sisekaitseakadeemia Narva õppekeskuse ja Tartu Ülikooli Narva kolledži ühine õppe- ja majutushoone

Arhitektuur: Markus Kaasik, Kerstin Kivila, Mihkel Meriste, Gert Guriev, Siim Tiisvelt, Pirko Võmma (3+1 arhitektid)

Sisearhitektuur: Kadi Karmann, Mari Põld, Ahti Grünberg, Tõnis Kalve (T43 Sisearhitektid)

Maastikuarhitektuur: Edgar Kaare, Priit Paalo, Laura Männamaa (TajuRuum)

Sisekaitseakadeemia Narva õppekeskuse ja Tartu U likooli Narva kolledži u hine õppe- ja majutushoone on puitarhitektuuri maamärk – Eesti suurim avalik puithoone, mis teenib mitut eesmärki. Kadetid, tudengid ja sisejulgeoleku ametnikud said praktikabaasi ja majutushoone, laiemalt aga sai Narva linn juurde kvaliteetse avaliku ruumi ja lõpuks ka nüüdisaegse ujula. Narva külastajale mõjub hoone oma positiivse totaalsusega ootamatult. „Rangete turvanõuetega rajatis on maastikuarhitektuursete võtetega märkamatu sulatatud olemasolevasse keskkonda. „Valminud on väga terviklik lahendus. Kindlasti on sama oluline selle hoone sümbolne tähendus – hea arhitektuur märgib Eesti riigi kohalolu Narvas,“ kommenteeris žürii peapreemiat.

Foto: Tõnu Tunnel

Link: <https://bit.ly/3nNSDed>

Disainialase tegevuse preemia – Avaliku sektori innovatsioonitiim

Daniel Kotsjuba, Helelyn Tammsaar, Merilin Truuväärt

Kaks aastat tagasi Riigikantselei juurde loodud innovatsioonitiimi ülesanne on muuta Eesti avalikke teenuseid kasutajasõbralikumaks ja inimkeskemaks ning aidata kujundada lahendusi konkreetsetele probleemidele. Innovatsioonitiimi toimetamiste juures tõstis žürii esile nende tegevuse laiaulatuslikku mõju ühiskonnale. Erinevalt traditsioonilisest disainitööst, mis pakub valmislahendusi tellijale ja kasutajale, otsivad nemad lahendusi partneritega käsikäes, ise neid samal ajal treenides ja koolitades. „Innotiim alustas koostööd kuue ministeeriumiga ja praeguseks on nendega ühinemas kõik üksteist Eesti ministeeriumid. Kas see ei ole edu!“ märkis žürii.

Foto: Renee Altrov

Link: <https://bit.ly/3kYDqp5>

Maastikuarhitektuuri preemia – Elva uus linnakeskus

Ülle Maiste (AT HOME), Diana Taalfeld (NU Arhitektuur), Anne Saarniit (ubin pluss), Roomet Helbre ja Taavi Kuningas (TEMPT)

Žürii leidis, et Elva uus promenaad ja peatänav on üks paremini õnnestunud EV 100 raames valminud väikelinnakeskusi, mis sulandub olemasolevasse linnakangasse, arvestab olemasolevaga, tõstab esile maastiku parimad omadused ja annab need linlaste kasutusse. Väikeste, aga täpsete väikelinna miljösse sobivate sekkumistega on linnaruumi parandatud nii, et see on nüüd selgem, funktsionaalsem ja arusaadavam. Uus lahendus kandub mööda linna peatänavat raudteejaamani ja parandab kõikehõlmavalt sidusust. Kõigil Eesti väikelinnadel pole küll võimalik uhkeldada oma järvega, aga Elva uuenenud linnaruum tõesti töötab ja inimesed on selle omaks võtnud. „Elvat elavdavad linnamaastik seab oskuslikult ja inimhõõtmeliselt kokku väikelinna peatänav ja järveäärse keskväljaku,“ toonitas žürii.

Foto: Ragnar Vutt

Link: <https://bit.ly/339WZok>

Näitusepreemia – Näitus „Betonist võlutud. Ehitusinsener August Komendant“

Kuraator: Carl-Dag Lige

Ruumiline kujundus: Tomomi Hayashi ja Andrea Ainjärvi (HGA)

Graafiline disain: Marje Eelma (Tuumik Stúdio)

August Komendant on Eesti arhitektuuri- ja insenerindusajaloos küllap ainuke rahvusvaheline staar – väga andekas ja võimekas insener, kellega koostöös on sündinud mitmed 20. sajandi hilismodernistliku arhitektuuri tippteosed: Louis Kahni kavandatud Kimbelli kunstimuuseum, Salki instituut ja Richardsi laborid või Moshe Safdie legoklotsilik kortermaja Habitat '67 Montreali Expol. „Kuraatori põhjaliku, mitmeaastase rahvusvahelise uurimistöö tulemusena sündis näitus, mis tõi esile ehitusinsenerinduse valdkonna suurkuju August Komendandi seni vähetuntud rolli Eesti ja maailma 20. sajandi arhitektuuriloos,“ märkis žürii. Esitatud ainulaadset materjali toetas esteetiliselt ja lüüesitendult na itusekujundus.

Foto: Marje Eelma

Link: <https://bit.ly/3kRF5ww>

Rekonstrueerimise preemia – Narva linnuse konvendihoone rekonstrueerimine

Kalle Vellevoog (JVR), Tiiu Truus (Stúdio Truus)

Narva linnuse ida- ja lõunatiiva rekonstruktsioon on erakordne, arvestades, et tegu on sõdades tugevalt kannatada saanud mälestisega, mida on restaureeritud aastakümneid. Kalle Vellevoogi ja Tiiu Truusi kavandatu on 21. sajandi vääriiline. Uus eristub selgelt, lisatud osad on nüüdisaegsed, kavandatud professionaalsel tasemel, tasakaalukad ja olnu suhtes lugupidavad. Ümberehituse tulemusena on linnus muutunud külastajale „loetavaks“, hoone on diskreetselt varustatud tänapäevase tehnikaga ning esile on toodud linnuse kujunemislugu oma eheduses ja mitmetahulisuses. Žürii hindas kõrgelt varasemate, 1970.–1980. aastate restaureerimiskihistuste säilitamist ja eksponeerimist, on ju needki juba osa ajaloost.

Foto: Kalle Veesaar

Link: <https://bit.ly/2Kz0wpL>

Arhitektuurialase tegevuse preemia – Valga linnaarhitekt Jir i Tint ra

Žürii hinnangul on laureaata haruldane linnaarhitekt, kellel on missioon ja visioon, kes teeb ilmselgelt palju rohkem, kui otsesed tööülesanded ette näevad ja tööpäevas on tunde. Tänu Jir i tegevusele on Valga arhitektuuri- ja linnaehituslikud küsimused olnud rohkem pildil kui nii mõnegi palju suurema linna teemad. 2019. aasta lõpul kaitstud doktoritöös vaatleb Jir i kahanevate linnade temaatikat laiemalt. Sama teemaga tegeleb ta Eesti näituse kaaskuraatorina 2021. aastal toimuval Veneetsia arhitektuuribiennaalil. „Väekas Valga linnaarhitekt, kelle pühendunud tegutsemine on toonud uue hingamise kohalikku linnaruumi ja tõmmanud laiemalt tähelepanu kahanevatele linnadele,“ lissas žürii.

Foto: Kaupo Kikkas

Link: <https://bit.ly/3pUHgmU>

EESTI ARHITEKTIDE LIIDU AASTAPREEMIAID 2020

Arhitekti aastapreemia žürii: rahvusvaheliselt tunnustatud Soome arhitekt Samuli Woolston (ALA Architects).

Preemia VÄIKE žürii: arhitektid Indrek Allmann ja Karli Luik, maastikuarhitekt Lidia Zarudnaya ning kirjanik Jan Kaus

Tudengipreemia žürii: arhitektid Peeter Pere, Marika Lõoke, Kersti Nigols

Arhitekti aastapreemia 2020 – Fotogra fiska

Maarja Kask, Ralf Lõoke, Andro Mänd, Margus Tamm, Märten Peterson (Salto Arhitektid)

Fotogra fiska hoone on osa eri ajastute tööstusarhitektuuri koondavast Telliskivi loomelinnakust, mille kollaažilikkude olemust arvestades on ehitisel oluline roll üldise miljöö kujundamisel. Arhitektid toetusid mahajäetud depoohoone romantilisele hoonelisele ning žürii hinnangul on kõige kõnekam ja üllatavam samm mitte punase tellise säilitamine, vaid fassaadi asendamine uue, selge ja suurema tellisekuubikuga. Hoones on palju huvitavaid nüansse, näiteks kõrge betoonist trepišaht, mis suunab külastaja lihtsajoonelisest trepist üles galeriidesse, ning moodne katuserestoran. Restoranikorrus on klaasist, et tagada kaunis panoraam, kuid see ei ole klassikaline katuserestoran, vaid pigem ebaharilikul tasapinnal paiknev linnava ljak, kuhu viib mööda fassaadi üles roniv kitsas astmeline tänav. Arhitektuuriliste otsuste otsekohesus on veenev ja silmapaistev.

Foto: Terje Ugandi

Link: <https://bit.ly/3IZI20q>

Preemia VÄIKE – Kuur Taga-Sõrves

Peeter Pere, Eva Kedelauk (Peeter Pere Arhitektid)

Sõrve sääre otsas Reedu talu maadel asuv kuur on väike mitte ainult mastaabilt, vaid ka hoiakult. „Kui teised objektid nõuavad tähelepanu, siis kuur on tolmunud eemale ja endasse. Hoone ei tundu nõudvat vaatleja pilku, vaid on valmis selle endasse laskma. Pealegi, kuigi kuurid on oma olemuselt vägagi asised kohad, asjade panipaigad, mõjub kõnealune ehitus pigem kui mõtete hoidla,“ leidis žürii. Kuuri keskel asub avatud lõik, mis võimaldab pidevat kontakti ümbritsevaga, nii et ruum kandub maastikule ja maastik ruumi. Hõredama seinaga keskosa võib olla ebapraktiline, ent see otsekui illustreerib elu ennustamatust – seda, et maailma eest on võimatu peitu püüda.

Foto: Eva Kedelauk

Link: <https://bit.ly/37gD2gX>

Preemia VÄIKE – Soorebane

Sille Pihlak ja Siim Tuksam (Arhitektuuripraksis PART)

Kõrgepingeliini nurgamast Soorebane on roostetatud terasest 45 meetri kõrgune taristudisaini objekt, mis on silmapaistev maamärk ning Risti ristis ja märgib saabumist Laanemäele. Objekti haruline vorm on igast küljest kordumatu ja selle ilme erinevates ilmastikuoludes varieeruv. Soorebane kaalub üle 30 tonni. Eesti esimene disainmast valmistati Rumeenia tehases ja toodi Eestisse kolme veokiga 11 osas. Disainmast tekitas žüriiliikmete hulgas kõige elavamad arutelu. „Sattusime objekti esimest korda vaatama pimedas, tähistava all, mistõttu mõjus rajatis nagu üleelusuurune astronoomiline seadeldis. Sedavõrd kummalisest loomingulise veidruse ja asise logistika põimumisest oli meil võimatu mööda vaadata,“ jagas žürii muljeid.

Foto: Tõnu Tunnel

Link: <https://bit.ly/2USxtzd>

Tudengipreemia 2020 – Madli Kaljuste, EKA arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala magistr töö "Projekteerijate maja" eest

Tudengipreemia laureaat võlus žüriid õnnestunud teemavalikuga – südalinna ühest kesksemast modernistlikust ehitisest on saanud justkui ühiskonna heidik. Töö tegeleb pärandi, iganemise ja muutuse mõistetega ning selle keel pole arhitektile omaselt asjalik, vaid võrreldav luuletusega, mille mõistmine sõltub vastuvõtja meeleolust.

EESTI SISEARHITEKTIDE LIIDU AASTAPREEMIA 2020

Žürii: sisearhitektid Mari Koger, Kaire Kemp-Tišler ja Toomas Korb, arhitekt Kalle Komissarov ning kunstiteadlane Evelyn Fridolin

Narva linnuse konvendihoone rekonstrueerimine

Kalle Vellevoog (JVR), Tiiu Truus (Stuudio Truus)

„Eesti kõige idapoolsem kultuurimajakas on teinud läbi väärrika uuenduskuuri. Vana kehand ja selle uus sisu moodustavad äärmiselt orgaanilise terviku ning ausalt öeldes ei kujutagi praegu ette, et seal oleks kunagi midagi muud olnud,“ leidis žürii. Kuidas kohandada linnus nii, et see vastaks tänapäeva vajadustele, rikkumata samas ajalooliselt väärtuslikku? Rekonstruktsiooniprojekti autorid lähtusid kahest olulisest põhimõttest. Esiteks peab kõik lisanduv selgelt eristuma vanematest kihistustest ja esindama tänapäevast arhitektuuri selle parimas mõttes. Teiseks peab kõik, mis ajaloolisele hoonele lisandub, olema algset ehituskehandit rikkumata vajaduse korral tagasipööratav, juhul kui tulevikus peaksid restaureerimise põhimõtted muutuma.

Foto: Kalle Veesaar

Link: <https://bit.ly/2J7XXtR>
<https://bit.ly/33bhWPx>

Oru Hub Hotel

Aet Kiivet, Kätlin Ölluk (Nobe Design)

„Nagu nõelasilmast tulnud ning perfektsuseni lihvitud „totaaldisain“ annab kogu hoonele uue mõõtme. Ruum, selle kasutus ja seal pakutavad teenused on põimunud üheks sümpaatseks tervikuks,“ märkis žürii. Kõik algas Velveti loodud uuest hotelliteenuste disainist, mis nägi ette ka täiesti uudse kontseptsiooniga siselahendust. Tulemus pidi olema selline, et klient tunneks ennast mõnusalt, nagu sõpra külastades. Loodava ruumiga taotleti, et külastaja tahab veeta vaba aega esimese korruse ühisruumis: vaadata televiisorit, lugeda raamatut või kohtuda sõpradega, mängida lauamänge ja pidada töökoosolekuid – nimelt on restorani ja avatud kontori alale oodatud needki, kes hotellis ei ööbi. Kadrioru pargi lähedus inspireeris looma hotelli verandalikku atmosfääri ning lõpptulemus on helge ja särav.

Foto: Tõnu Tunnel

Link: <https://bit.ly/2UQBWTd>

Lincona salong

Hanna Karits, Jan Skolimowski, kaasa töötasid Kadri Ruusna, Jaanus Saarepera

Lincona uuendatud salongi sisearhitektuuri lahenduse ja värske visuaali loomise kõrval on ehk veelgi olulisem valminud ruumi kaudu firma ärimudeli ümbermõtestamine ja parema kliendikogemuse loomine. Saalis on kõige olulisemal kohal põrandakattematerjalide väljapanek, mis koosneb 6000 näidisest. Sisearhitektide jaoks oligi üks aeganõudvamaid ülesandeid tootevaliku süstematiseerimine, et luua alus selle paigutamisele ja näitamisele. „Laitmatu funktsionaalsusega ruum loob nii sundimatu õhustiku, et kutsub vabatahtlikult seal oma aega veetma. Müügisaal ja kogu ülejäänud kontoripind on muudetud materjalide raamatukoguks, mis on lihtne kontseptsioon, kuid sellisel tasemel lahendatuna erakordne,“ kommenteeris žürii.

Foto: Terje Ugandi

Link: <https://bit.ly/3fy7y9K>

Vello Asi nimeline tudengipremia – Semele Kari

Koostöös Eesti Kunstiakadeemia sisearhitektuuri osakonnaga väljaantava nimelise tudengipremia saaja kannab edasi legendaarse sisearhitektuuri õppejõu Vello Asi väärtushoiakuid – tema põhimõtteid, eetikat, suhtumist töösse ja loomingusse.

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU AASTAPREEMIA 2020

Žürii: Soome maastikuarhitektide liidu president Pia Kuusiniemi, maastikuarhitektid Sulev Nurme ja Laura Männamaa, urbanist-linnaplaneerija Kristi Grišakov ning arhitekt Elo Kiivet

Linnasüda – Elva uus linnakeskus

Ülle Maiste (AT HOME), Diana Taalfeld (NU arhitektuur), Anne Saarniit (ubin pluss), Roomet Helbre, Taavi Kuningas (TEMPT)

Linnasüdamete uuendamine jätkub veel hoogsalt, mistõttu väärivad need omaette kategooriat. Žürii kinnituses hinnati Elva linnasüda parimaks haruldaselt kiire konsensusega. „Elva uus linnasüda tähendab, et Elva linnal on nüüd keskvaljak, mida ei ole varem linna eripära to ttu olnud. See on tõeliselt elav keskus väikesele aedlinnale, koht igaühele, kust leiab väga erinevaid tegevuspaiku. Hubane atmosfäär ja lõpuni viimistletud inimhõõtmelisus koos meeldivaldava orgaanilise ruumiga seob terviklikuks peatänava otstes olevad maamärgid ja erinevad teljed järve ääres,“ nentis žürii. Elva uue keskvaljaku puhul õnnestus enim see, et valjak ja rekonstrueeritud tänav on toonud inimesed tagasi linnaruumi.

Foto: Ragnar Vutt

Link: <https://bit.ly/3majC3a>

Hooviruum – Uus-Veerenni elamuala sisehoov

Mirko Traks, Uku Mark Pärtel, Kristjan Talistu, Juhan Teppart, Karin Bachmann (KINO maastikuarhitektid)

Uus-Veerenni kvartali sisehoov on poolprivaatne taskupark, mis on mõeldud igapäevaseks kasutamiseks eelkõige hoonete elanikele, kuid samas paistab taskupark tänava poolt lopsaka oasina, kuhu on võimalik sisse vaadata ja astuda. Uute kortermajade juures on mõnusast ja tegevusrohkest väliruumist saanud oluline argument kodukoha valikul ja seda kasutavad oskuslikult ka arendajad. Veerenni elamuala sisehoovi ühine elamisruum näitab oma tõelist tähendust. Jagatud kasvuhooned loovad sotsiaalse koha, kus aiatöö kõrval naabritega kohtuda. Väga

hästi peidetud tehniline taristu ja elemendid, moodne materjalikasutus ning üllatav läbipaistev võrekatuse maa-aluse parkla kohal tekitavad lööva ja kutsuva ruumikogemuse. Väga põhjalikult on läbi mõeldud vihmavee ärajuhtimise lahendus, mis teeb kumarduse koha algsele eesma rgile (Veerenni).

Foto: Tiit Veermäe

Link: <https://bit.ly/399MW6A>

Avalik ruum – Vastseliina piiskopilinnuse kabeli ja linnuse väliala

Kersti Lootus, Katri Soonberg, Kadri Uusen, Siim Lootus (Lootusprojekt)

Avaliku ruumi preemia saanud Vastseliina piiskopilinnuse väliala on žürii hinnangul tõeliselt suure väega koht, kus tuleb kiita maastikuarhitektide julgust teha pigem vähem kui rohkem. „Neil on õnnestunud vältida kõige suuremat ohtu ehk ülekujundamist. Kogu lahendus on äärmiselt delikaatne, intrigeerivad on kabeli õrna heliruumiga ehitatud nn nähtamatud seinad, mis panevad külastaja peatuma ja mõtlema või mediteerima,“ arvas žürii. Ümbritsev maastik tõuseb uute vaadete ja teeradade-platvormidega hästi esile. Välialad haaravad enda alla parkla, endise Piiri kõrtsi sepikoja, Vastseliina-Meremäe-Kliima maantee ülekäigu, Piiri kõrtsi, kelder-kabeli, uue Palverännumaja ümbruse ja linnuse varemete ala.

Foto: Maris Tomba

Link: <https://bit.ly/35WGrC1>

Eripreemia – Võru linnavalitsus

Võru linnavalitsus pälvib aastapreemia pikaajalise järjepideva töö eest nüüdisaegse, inimsõbraliku ja rohelise elukeskkonna loomisel. Märkimisväärsed avaliku ruumi projektid said alguse 2006. aastal Võru Kesklinna pargi rajamisega, 2009. aastal avati Tamula järve promenaad, arendustööd jätkusid 2013. aastal uuendatud Katariina alleega. 2019. aastal valminud Koreli oja rekreatsiooniala koos seal korraldatud istutustalgutega kinnistavad uue keskvaljakuga Võru linnavalitsuse arengutahet ja edukat avaliku ruumi tervikuks ühendamise oskust. Ühelegi linna külalisele ei jää märkamata Võru tänavaruumi kõrge kvaliteet – tänavahaljastus on silmatorkavalt hea ja eristub Eestis iseäranis väikelinnade võrdluses. Seega toob žürii aastapreemia laureaadi puhul esile suure pildi nägemist, julgust visioone luua ja neid ellu viia.

Foto: Margus Muts

Link: <https://bit.ly/3lXBVsD>

RUUMIPUBLIKATSIOONI AASTAPREEMIA 2020

Žürii: kuraator ja kunstikriitik Maarin Mürk

Laureaatide portreed: <https://bit.ly/2J4dlrr>

Arhitektuuriajakirja MAJA aastapreemia – Toomas Tammiss, „Suure-Jaani on saanud juurde tüki (kesk)linna“

Žürii hinnangul on tegemist kvaliteetse arhitektuuriarvustuse na itega. Artikkel annab ülevaate Suure-Jaani uuest tervisekeskusest, mis loob eeldused Suure-Jaani keskuse sünniks. Autor selgitab, miks hoone on õnnestunud ning käsitleb selle panust linnaruumi, suhestumist ümbritseva keskkonnaga ja mõju avalikule ruumile nii praegu kui planeeritavas tulevikus. „Tekst köidab erineva taustaga lugejat, nii erialaringkondi kui tavainimest, tähelepanu juhatakse kannatlikult ja täpselt valminud maja eri osadele. Mõõdetud toon, selge väljendusviis, aga ei ole kuskilt otsast igav

lugeda, kirjutaja enda lugupidamine ja rõõm on tajutavad ning haaravad kaasa. Tekib soov külastada, artikkel näpus, et kohapeal detailid ise uuesti täpselt üle kogeda!“ leidis žürii.

Artikkel: <https://ajakirimaja.ee/toomas-tammis-suure-jaani-on-saanud-juurde-tuki-kesklinna/>

Foto: Kristjan Mõru

Link: <https://bit.ly/36Z5J1D>

Kultuurilehe Sirp aastapremia – Elo Kiivet, „Kivist naised on nähtamatud“

Autor kirjutab, et naiste eemalejäämine ühiskondlikelt jõupositsioonidelt väljendub ka linnaruumis – liiga vähe on neile eraldatud tähelepanu tänavanimega või lubatud aupaistet monumendiga. „Nii naiste nähtavus ühiskonnas laiemalt kui ka monumendid kui sellised on päevakajaline teema, mis on ette võetud vähekajastatud nurga alt. Tõstatab küll järjekordse teema, mis avalikus ruumis kõik nihu on, aga teksti hoogsus ei lase lugejal niisama masendusse langeda, vaid tekitab tahtmise barrikaadidele joosta,“ kommenteeris žürii. „Aga miks siis ikkagi on nii palju tolmu ja tuvisitta koguvaid ajaloolisi mehekujusid?“ Kohe jooksmata ei saa siiski hakata, enne ärgitab mõtlema, mis see lahendus siis oleks – kvoodid? Programmiline naiste kujude püstitamine? Meeste kujude mahavõtmine? Siit saaks hea arutelu!“ Tekstis esinevad nutikad vaatlused – „pronkslagi“ ja „kehr“ – võiksid ka isebe minna.

Artikkel: <https://sirp.ee/s1-artiklid/arhitektuur/kivist-naised-on-nahtamatud/>

Foto: Eveliis Padar

Link: <https://bit.ly/2UQEnoP>

Eesti Arhitektuuripremiad algatati 2015. aastal selleks, et ühiselt tunnustada Eesti ruumiloome valdkonna silmapaistvamaid saavutusi. Kõikide nominentidega saab tutvuda kodulehel arhitektuuripremiad.ee. Pikemalt võib kõikidest nominentidest ja laureaatidest lugeda väljaannetes Eesti Arhitektuuripremiad 2020 ja Ruumipilt 2020, mida saab soetada Eesti suurimatest raamatupoodidest või tellida arhitektuuripremiate kodulehe kaudu.

Preemiate väljaandmist toetab ja sündmuse peatoetaja on Eesti Kultuurkapital.

Sündmuse suurtoetaja on Thermory

Sündmuse toetajad: Lincona, Floorin, Fagerhult, Wermstock, Jung, Juhani Puukool, Aluprof/VBH Estonia, Extery

Sündmuse peapartnerid: Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapital ja MTÜ Arhitektuurikirjastus

Sündmuse korraldajad: Eesti Arhitektide Liit, Eesti Sisearhitektide Liit, Eesti Maastikuarhitektide Liit